תלמוד בבלי · ראשונים · חידושי רמב״ן · סדר נשים

חידושי רמב"ן על סוטה

רבנו משה ב"ר נחמן [הרמב"ן]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי רמב"ן על סוטה

רבנו משה ב"ר נחמן [הרמב"ן]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-רמבן-על-סוטה/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף כט. 4
דף כט: 4

דף כט.

[מקונטרס אחרון ליבמות] **מדין ק"ו יש לו ומה טבול יום שמותר בחולין פסול בתרומה.** פירש"י ז"ל ודיו ליכא למימר דא"כ בטל ק"ו דהא שני מקרא משתמע כי חולין וקי"ל דהיכא דמיפריך ק"ו לא אמרי' דיו וקשיא לי דהך סברא לא אשכחן ליה אלא לדר' טרפון אבל רבנן אף על גב דמפריך ק"ו דרשי' דיו כדאיתא בפ' כיצד הרגל (דף כ"ה) וא"ת רבן יוחנן בן זכאי הכי ס"ל א"כ כשחזרו בגמ' על פירכא דדור אחר לימא דדור אחר פריך דיו. אלא כך נראה פירושו ומה טבול יום שמותר הוא עצמו בחולין שאפילו אדם טבול יום מותר לאכול בחולין [פי' במעשר] ואינו כמטמא אותן כלל שהרי אכילה כתיב בפרש' פוסל בתרומה אפילו במגע [כיון דקרא אותו קרא טמא לענין תרומה] נמצא שהטבול יום פוסל בנגיעתו את התרומה והוא עצמו קרוי טהור לגבי חולין ככר שני שהוא עצמו אינו טהור בחולין אלא פסול אינו דין שיהא לו נגיעה לפסול בתרומה כשם שיש לטבול יום. וכן אתה מפרש ק"ו דר' יוסי במחוסר כפורים שמותר בתרומה שהתורה קראתו טהור ואלו היתה עליו שום טומאה נמי נמצא אוכל תרומה בטומאת הגוף אלא ודאי הוא עצמו טהור ואעפ"כ פסול בקדש אפילו בנגיעה שהוא פוסלה בנגיעתו שלישי שהוא עצמו פסול בתרומה אינו דין שיהא כמחוסר כפורים שתהא נגיעתו פוסלת קדש כנגיעת מחוסר כפורים, וזה פירוש נכון:

דף כט:

[מקונטרס אחרון ליבמות] ודאקשי' **כלי חרס יוכיח**. פירש"י ז"ל כלי חרס ראשון שהוא מטמא את התרומה וכ"ש פוסלה ואינו גורס כמה שכתוב בכל הנוסחאות הצד השוה שבהן שמותרין בחולין שאין לך כלי חרס שמותר בחולין ופוסל בתרומה וכתב הרב ז"ל אל תשיבני שהיה לו להביא הוכחה בדבר הדומה לטבול יום שאע"פ שטהור לחולין פסול לתרומה שאין זו תשובה דאין צריך הוכחה אלא לסתור תשובתו שתלה טעם החומר דפסיל תרומה מפני שהוא אב הטומאה וקא מהדר לי' כלי חרס יוכיח שאין בו חומר זה ופוסל וכן שיטת רוב הדינין כי ההוא דכל הבשר (דף קט"ו) מנין לבשר בחלב שאסור בהנאה ק"ו ומה ערלה שלא נתעבדה בה עבירה אסורה בהנאה בשר בחלב שנתעבדה בו עבירה בבישולו אינו דין שאסור בהנאה מה לערלה שכן לא היתה לו שעת הכושר חמץ בפסח יוכיח מה לחמץ שכן כרת כלאי הכרם יוכיחו והרי כלאי הכרם נתעבדה בהן עבירה בזריעתן וחמץ בפסח עבר בבל יראה ובל ימצא ולא דמו לערלה בקולא דידה והויא הוכחה אלו דברי רש"י ז"ל.

ואינן מחוורין לי דא"כ למה לי לאהדורי אפירכי כלי חרס יוכיח הא אנן בככרות קיימי' ולימא ככר ראשון יוכיח שאין במיני אוכלין אב הטומאה ומטמא תרומ' וכ"ש פוסלה ותו לית להו פירכא כלל וכ"ש לדור אחר דקשיא לייתי' מככר ראשון ועוד דוודאי אנן הכי פרכינן מעיקר פירכא מה לטבול יום שכן יש לו צד חומרא שיש במינו אב הטומאה ולפיכך אע"פ שהוא קל בחולין וקל מכל צדדיו [פוסל את התרומה תאמר בשני שאין במינו אב הטומאה] ולפיכך אינו בדין שיפסול תרומה כלל אבל מי שהוא ראשון [שהוא חמור] אינו ענין [דאנן] שאין לך שני [שהוא קל או קל כמותו] פוסל תרומה אלא א"כ יש במינו אב הטומאה קאמרי' [דהיינו טבול יום שהוא קל ויש במינו אב הטומאה] וכן משמע נמי שהיה צריך להביא הוכחה דומה לדין ומה שהביא רש"י ז"ל מפ' כל הבשר (שם) שאני התם שהרי בשר בחלב וחמץ בפסח שווין הן בזה ובזה נתעבדה בהן עבירה ולפיכך מייתי לה בק"ו מערלה וא"ת שאני ערלה שכן יש לה שעת הכושר חמץ בפסח יוכיח ואם תאמר חמץ שאני מערלה מ"מ הנדון דומה לראיה, ופירוש דבר זה לא נתחוור בידינו.

אבל הרב אב"ד ז"ל פי' כלי חרס שנטמא תוכו במשקין יוכיח דאמרינן בפרק קמא דנדה (דף ז') אמר ר' יהושע ק"ו ומה טבול יום שאינו מטמא משקה חולין פוסל אוכלי תרומה אחורי כלים שמטמא משקין חולין אינו דין שפוסלין אוכלי תרומה ור' אלייעזר פליג עלי' ואמר שאינו מטמא אוכלין ואפילו דתרומה וקאמר טעמא משום דטבול יום דאורייתא ואחורי כלים דרבנן ודרבנן מדאוריי' לא אמרי' ק"ו.

ולפי זה הפי' צריך לומר דרבן יוחנן בן זכאי מדברי סופרים הוא דפסיל לי' לשלישי בתרומה דהא ק"ו דילי' בדרבנן הוא וגם זה אינו נכון בעיני שכלי חרס זה מטבול יום למדת אותו והאיך בא ומלמד עמו ועוד שהי' להם לפרש בגמרא כלי חרס שנטמא במשקין יוכיח: